

Colofon

Redactieleden

Dr. Roel van Wijk, moleculair celbioloog; hoofdredacteur
Dr. Eduard van Wijk, senior scientist
Drs. Nico Westerman, arts
Drs. Gio Meijer, arts
Drs. Majella van Maaren, arts
Drs. Marian Rappoldt, arts
Drs. Frans Kusse, arts; redactiecoördinator
Dr. Cor Aakster, medisch socioloog

Redactieadres

Deurloostraat 129 hs, 1078 HX Amsterdam
franskusse@xs4all.nl

Financiële post

Postbus 133, 3840 AC Harderwijk.

Raad van Advies

Drs. Astrid Noorden, master in Nursing Sciences,
Health Practitioner
Dr. Maarten Bode, medisch antropoloog, gespecialiseerd
in sociaal-culturele aspecten van Indiase medische tradities,
met name Ayurveda
Dr. Chun Lee Oei-Tan, arts
Prof. dr. Dirkjan van Schaardenburg, reumatoloog
Dr. Fred Wiegant, celbioloog
Dr. Herman van Wietmarschen, systeem bioloog
Drs. Lex Rutten, arts
Prof. dr. Harry Lamers, arts voor algemene geneeskunde en
integraal arts energie-informatie geneeskunde
Drs. Martine Busch, director Van Praag Instituut
Drs. Fleur Kortekaas, epidemioloog

Abonnementen

€ 70 per jaar (vier nummers).
Over te maken op rekeningnummer
NL96 INGB 0000 0120 66, t.n.v.:
Stg. Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde te Harderwijk
met vermelding van uw naam en volledige adres.
Studenten krijgen korting op verzoek.

Abonnementenadministratie: admin@tigweb.nl

Advertenties

adverteren@tigweb.nl
Tel. 020-6149660, GSM 06-11392990

NB. Advertenties kunnen zonder opgave van redenen
geweigerd worden

Uitgever Stichting Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde,
www.tigweb.nl

Omslagfoto Jan van der Greef: *New Ice*

Vormgeving en opmaak

Roland van Helden bno, Amsterdam
Druk Veldhuis Media, Raalte
Oplage: 1000 stuks

De redactie is onafhankelijk en werkt op basis
van een redactiestatuut.

Auteursrecht voorbehouden

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets uit
deze uitgave veeleer worden en/of openbaar gemaakt
zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie heeft alles gedaan om de rechthebbende van het
beeldmateriaal te achterhalen. Als desondanks beeldmateriaal
geplaatst is waarvan u (mede) rechthebbende bent, kunt u
contact opnemen met de redactie.

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij en beeld
kunt u opvragen bij de redactie.

Inhoud nr 1 - 2018

VAN DE REDACTIE

- 3 **Integrale oncologie**
— Frans Kusse

KOPSTUKKEN

- 5 **Dokter Cornelis Moerman – verguisd en vereerd**

INTERVIEW

- 14 **Integrale huisarts en getraumatiseerde patiënten: de derde positie**
— Marko van Gerven

WETENSCHAP

- 17 **Werken aan de basis | Internationale ontwikkelingen
Opnieuw aandacht voor systeembioologie**
— Roel van Wijk, Cor Aakster en Eduard van Wijk
- 22 **Biofotonen en meridianen: op weg naar een nieuwe effectmaat Deel
1: Achtergrond en methodologie**
— Eduard van Wijk, Cees Tjeerdema, Barbara Küper-Frerich
en Roel van Wijk

THEMA ONCOLOGIE

- 33 **Honderd jaar viscumtherapie**
— Casper Post Uiterweer
- 37 **Klinisch onderzoek naar de werking van viscumtherapie bij kanker:
een overzicht**
— Gunver Sophia Kienle en Helmut Kiene
- 50 **Homeopathische geneeskunde en oncologie. Een overzicht**
— Gio Meijer en Frans Kusse
- 59 **Cannabisolie bij kanker, de nieuwe panacee?**
— Jan Kees de Ridder en Lisette Wijnkoop
- 63 **Gone with the wind. Een casus van een hond met een tumor**
— Ruth Boerekamp

OPINIE

- 67 **Overheid bevordert dood door zelfmedicatie** — Lex Rutten

VERSLAGEN

- 68 **Symposium: Evidence based supportive oncology 'De oncologische
patiënt centraal'. Leefstijl, levensvragen, feiten, fabels en verwach-
tingen 3 november 2017**
— Merel Mol

BOEKBESPREKINGEN

- 75 **D. Bredesen *The end of Alzheimer's*** — Piet Leguit
- 77 **Steven R. Gundry *The plant paradox*** — Piet Leguit
- 80 **Dr. Med. Jens Wurster *De homeopathische behandeling en genezing
van kanker en gemetastaseerde tumoren*** — Marian Rappoldt

NIEUWS

- 81 **Samenwerken voor de homeopathie in Nederland**
- 81 **Indrukwekkende film over homeopathie**
- 82 **Stichting ter Behoud van Enthousiasme en Compassie in de
Gezondheidszorg. Kortweg: Platform-EGG**
— Piet Leguit

AGENDA

- 84 **Overzicht congressen en cursusedagen 2018 en 2019**